

Jussi Björlingmuseet får stjärnstöd

Den världsberömde tenoren Plácido Domingo har gjort det.

Även operasångarna Joseph Calleja, Nina Stemme, Loa Falkman, Håkan och Erland Hagegård, Hillevi Martinpelto och Hanna Husáhr.

Vadå har gjort?

De har skrivit på ett upprop om att rädda Jussi Björlingmuseet i Borlänge.

BORLÄNGE Namnlistan lämnades över på onsdagen till kultur- och fritidschefen Patric Hammar av Göran Forslund, representant för Jussi Björlingsällskapet.

Sällskapet styrelse och Kungliga Operans Solistklubb samlade in 485 undertecknare av uppropet. Detta skickades 21 december ut till 35 olika medier men bara en, Opus, publicerade uppropet.

Namnteckningarna som samlats in via hemsidan och e-postadressen jussibjorlingsallskapet uppgår till och med 28 december till 150 namn. Det ger totalt 635 underskrifter och det fortsätter att droppa in namn.

– Vi har fått ett fantastiskt stöd på väldigt kort tid. Det kommer från vanliga musikälskare över hela landet men vi har också fått ett stort gensvar inom operavärlden och konstmusiken i stort, berättar Göran Forsling.

Här återfinns operastjärnor som den världsberömde tenoren Plácido Domingo och operasångarna Joseph Calleja, Nina Stemme, Loa Falkman, Håkan och Erland Hagegård, Hillevi Martinpelto och Hanna Husáhr.

Bland undertecknarna finns även fem operachefer, bland annat Birgitta Svendén från Kungliga Operan i Stockholm. Även Lars Tibell, Norrlandsoperan och Malmö Opera. Även den lokala förankringen finns i form av underskrifter från Göran Eliasson och Anna Larsson, Vattnäs konsertlada, Anna Eklund-Tarantino, Dala-Floda Operafest, Anders Lagerqvist, Nilla Pierrou, Lars Roos och Vikingur Olafsson, konstnärlig ledare för Vinterfest.

Vi hittar även författaren Björn Ranelid på namnlistan och gospel/bluessångerskan Cyndee Peters och även kulturprofilen Örjan Hamrin från Falun.

Flera upprörda kommentarer åtföljs namnunderskrifterna. ”Det är förfärligt med nedläggningen av museet. Jag tror inte politikerna förstår innebörden och betydelsen av Jussi Björlings livsgärning som sångare”, skriver bland annat Sven-Inge Håkansson.

Uppropet inleds med följande rader:

”Med stor sorg och bestörtning har vi tagit del av beskedet att Borlänge kommun beslutat att lägga ner Jussi Björlingmuseet vid årsskiftet. Med beaktande av Jussi Björlings unika ställning i svenskt och internationellt musikliv i kombination med hans starka lokala förankring uppfattar vi beslutet som djupt olyckligt.”

I uppropet påpekas det bland annat att Jussi Björling vid millennieskiftet blev framröstad som den främste bland 1900-talets stora sångare, av såväl kritiker som publik i flera internationella medier.

Dessutom understryker man hans folkliga popularitet. ”Tvärt emot vanligt förekommande fördomar om opera som finkultur, var Jussi Björling i högsta grad uppskattad av hela folket. Under andra världskriget vann han en omröstning som den populäraste rösten i svensk radio, före en lång rad storheter inom populärmusiken, och den folkligheten behöll han till sin död.”

Jussi Björlingsällskapet menar att det på sätt och vis rör sig om ett världsarv. Det kan därför inte bara betraktas som ett lokalt kulturarv.

”Museets samling av föremål, arkivkopior av inspelningar, skivutgåvor i alla format, recensioner, personliga dokument, foton med mera gör Jussi Björling till en av världens mest väldokumenterade sångare. Det får inte skingras!”

Uppropet kräver en annan lösning än en nedläggning av det nuvarande museet. Sällskapet vill att museet behålls i Borlänge men om inte detta är möjligt så vill man att staten tar ett ansvar och skapar ett nytt Jussi Björlingmuseum i Stockholm.

Göran Forsling manade kultur- och fritidschefen Patric Hammar till eftertanke.

– Läs och begrunda detta upprop. Tänk till, tänk om.

Patric Hammar tog emot uppropet och namnlistorna samt lovade att lämna över detta till ansvariga politiker i kultur- och fritidsnämnden. Han stod dock på sig och menade att beslutet om nedläggning redan var fattat av en i stort sett enig nämnd. Museet stänger formellt från och med den första januari 2021. Planen är bygga en ny och mindre utställning i Stadsbibliotekets lokaler på Sveatorget. Invigningen sker nästa höst.

– Den främsta anledningen till att vi vill lägga ned och bygga nytt är att museet har väldigt låga besöksiffror. 2019 hade museet 1 600 besökare. Biblioteket har 1 000 besök om dagen. Vi ska digitalisera den nya utställningen på olika sätt via exempelvis film. Det är också främst Jussis fantastiska tenorstämman som ska lyftas fram på olika sätt, betonade han.

Familjen Björling äger större delen av samlingarna och de har redan meddelat att de kommer att ta tillbaka alla sina föremål. Kommunen äger en mindre del. Under en övergångsperiod kan dock kommunen tänka sig förvara båda samlingarna, kanske i samarbete med Dalarnas Museum.

Under pressträffen lanserades olika förslag från medlemmar ur Jussi Björlingssällskapet. Det handlade bland annat om att starta en pengainsamling som skulle kunna ligga till grund för en museiverksamhet i Jussi Björlingsällskapets egen regi.

Det framkom även flera alternativa platser för ett nytt museum i Stockholm men även Birgit Nilssonmuseet i Båstad nämndes i sammanhanget.

Museet kostar i dag ungefär en miljon kronor för kommunen. Kultur- och fritidsnämnden omsluter 130 miljoner kronor. Det är med andra ord en blygsam kostnad i sammanhanget.

– Det är dock inte främst av kostnadsskäl som vi vill ändra på verksamheten utan det handlar om det låga antalet besökare, underströk Patric Hammar gång på gång.

Hur som helst verkade parterna ändå vara eniga om en punkt. Att Jussi Björling skulle förbli synlig i Borlänge även i framtiden på ett eller annat sätt.

Text

Ulf Lundén